

REDOVISNING projektbidrag Teater - musikteaterprojektet "Gift dig med mig lite"

KN 2014/6348

Erik Fägerborn, 73 10 27 - 0058

Beviljat belopp: 105.000 kr

Beslutsmeddelande: 2015-03-20

ARBETSPROCESS

I och med KNs beslut kunde jag under senvåren 2015 bekräfta för de medverkande att projektet skulle bli av. Gruppen samlades för initialt möte i slutet av maj. Vi drog upp riktlinjer för repetitionsprocess och ansvarsfördelning. Jag påbörjade teamsamarbete med scenograf Tor Cederman och koreograf Malin Stenholm. Artisterna Niklas Riebeck, Martyna Lisowska och pianist Anna Landström fick manus och musik till det amerikanska originalmaterialet. Under sommaren 2015 översatte jag materialet till svenska inför den första deadline vi satt upp - materialkick off i aug/sept. Producentkraft Odella Schattin och jag hade separata möten för att diskutera struktur.

Premissen för allas var att gå in i projektet utan anspråk på ersättning.

Den initialt budgeterade summan för symbolisk arvodering bestämde vi vara något vi riskade om andra kostnader skulle öka. Att genomföra projektet byggde på att alla fogade in det parallellt med andra pågående produktionsarbeten.

Alla medverkande sa sig vara beredda att stötta produktionsprocessen - axla vissa producentuppgifter - men vår realistiska bedömning var ändå att ytterligare producenthjälp behövdes. Genom gemensamt nätverk kunde jag knyta Staffan Berg till projektet.

Staffan gick ut STDHs producentlinje sommaren 2015 och var beredd att arbeta på projektets premisser tillsammans med Odella Schattin. En lyckad kombination. Staffan har tidigare varit verksam som musikalartist vilket bidrog till detta projekt. Värdet av att arbeta med producentkraft som har *egen erfarenhet* av musikteater som uttryck.

Odella, Staffan och jag hade formerande möten under augusti. Staffan tog ansvar för att söka ytterligare produktionsmedel/bidrag. Ansökan hos Stockholms Stad beviljades inte. Däremot beviljades slutligen ett kompletterande projektbidrag från Barbro Osher Pro Suecia Foundation, ca 65.000 kronor. Besked om detta fick vi först under februari 2016. Vi drev alltså projektet dit fram enligt den ekonomiska plan som låg sedan ansökan hos Konstnärsnämnden.

Kontakter med olika teatrar togs. Vi stod inför ett ekonomiskt risktagande då de fria/mindre scenerna visade sig dyrare och mer svåråtkomliga än vi räknat med. Att landa en rimlig spelplats fick för ett tag odelad prioritet.

Under september knöts kontakter med Fri Scen / Kilen, Kulturhuset Stadsteatern. De visade intresse för vårt *musikteater*projekt - något de tidigare aldrig haft gästade på sin scen. Överenskommelse träffades och därmed rep & spelperiod på Kilen under 2016.

Med detta klartecken träffades vi alla och startade arbetet. Just då fick en av de två medverkande artisterna - Martyna Lisowska - besked om ett förlängt arbetskontrakt på en länsteater långt ifrån Stockholm. Vi försökte på alla sätt finna möjligheter att lösa samarbete men till slut insåg vi att detta inte var möjligt. Vi stod då inför att snabbt hitta en annan kvinnlig musikteaterartist i samma ålder och med samma erfarenhet, baserad i Stockholm. Sara Jangfeldt knöts till vår grupp.

När detta var löst hade - i mitten av september 2015 - hade vi vår ånyo Kick Off med hela gruppen. Vi skapade Facebookgrupp för internt informationsflöde. Drog upp riktlinjer för repetitionstillfällen under höst och årsskifte, hur vi skulle turas om att repetera hemma hos varandra för att minimera behov av externa lokaler, samt planering av den intensiva slut- och spelfasen februari-mars 2016. Vi ägnade god tid och kraft åt att läsa och lyssna igenom materialet. Alla i projektet kom med kreativ input synpunkter på översättningen. Alla fick associera helt fritt och relatera personligt till materialets innehåll. Hela gruppen har stor erfarenhet av att skapa musikteater - därmed också medvetna om bristen på fördjupade processer inom vår genre. Där får sällan ALLA delta kontsnärligt utan hierarisk struktur.

Vi svetsade samman gruppen genom samtal där manusmaterialet utgjorde diskussionsgrund. Analys och personliga tolkningar och erfarenheter av dess tematik: Ensamhet och/eller singeltillvaro i den urbana miljön. Varför och hur lever vi i storstaden så nära varandra med ändå med en sådan distans? Vad innebär ensamheten - är den självvald? Kan den stärka en bräcklig tillvaro? Kan den fösvaga en utått sett stark tillvaro? Jag förde anteckningar så att allas input fanns med i det forstatta konceptionsarbetet tillsammans med scenograf Tor och koreograf Malin.

Under senhösten påbörjade Niklas och Sara sin instudering. Det visade sig svårt att synkronisera kalender frilansande hårt uppbokade pianist Anna Landström. Vi beslöt att Anna skulle spela in bakgrunder som artisterna kunde repetera till. Detta var inte idealiskt då SONDHEIMS musik är mycket komplex - i paritet med t.ex. Ravel och Puccini. Även för rutinerade aktörer som Niklas och Sara var det mycket arbetskrävande att på egen hand studera in materialet, dess musikaliska kolorit och lager.

Jag hade kontinuerligt möten med Niklas och Sara som bollplank. Gemensamt utvecklade vi deras gestaltning och jag förde detta vidare i diskussion med scenograf och koreograf.

Vi drog upp riktlinjer för hur vår berättelse skulle gestaltas. Vi ville förhålla oss till texten som en talpjäs. SONDHEIMS material tål detta. Stycket "Gift dig med mig lite" består av 22 sånger. Vi byggde berättandet i två skikt. Det textliga uttrycket - likt arbetet med en talteaterprocess och det musikaliska för rytmisering och schattering. Ett mycket intressant sätt att arbeta - lärdom att ta med i framtida processer. Musikal tenderar i Sverige att repeteras som två olika världar som inte möts. "Först pratas det lite - sen sjungs det lite --

och olika kreatörer har ansvar för de olika uttrycken - ofta med vattentäta skott emellan". Vårt fokus bröt med detta.

Vår konception landade i att tydligt gestalta vår egen tid i Stockholm, här och nu. Inte spela att vi "var i New York" eller annan eskapism. Vi ville arbeta med subtil men glasklar igenkänning för publiken. Livet i en stad vi alla delar. Erfarenheter vi alla har som ofta visar sig vara lika. Vi sökte närhet i uttryck, minimalistiskt scenrum med poetiskt enkla projektioner. Vi ville testa gränserna för det närmast neutrala tillståndet på scenen. Långt från klichéer av stora uttryck som musikal ofta för med sig. Vi beslöt att låta pjäsens "singel ensam hemma en lördagkväll" få arbeta med realtidens uttryck. Att låta flera skådespelarmoment ta precis den tid det tar om det hade varit 'hemma-hos' på riktigt. För att sedan kontrastera med förhöjda stunder där karaktärernas drömliv visades.

Innan jul hade vi en gemensam träff med alla där vi stämde av och synkroniserade arbetsläget. Vår scenograf visade idéskisser av det sceniska rummet, kostym och färgskalor med uppmaning till artsiterna att förvalta och själva landa i hur de såg sina roller visuellt.

I januari startade vår fördjupande repetitionsperiod. Projektet drabbades av ett bakslag när vår pianist Anna pga av familjeskäl tvingades hoppa av samarbetet.

Processen slog halt för att med fullt fokus försöka lösa denna akuta situation.

Sondheims pianomaterial är ytterst svårspelade så det gällde att snabbt hitta någon som ville och *klarade* att axla detta - på projektets premisser. Vi hade den turen att lyckas knyta Carina E Nilsson till vårt samarbete. Hon fick mycket kort tid på sig att sätta sig in i hela materialet - vilket hon gjorde med bravur. Sedan kunde vår repetitionsfas intensifieras - både instudering av materialet för artisterna tillsammans med pianist, och det sceniska arbetet.

Parallellt med detta anskaffade vi dekor / rekvisita och kostym. Inköp och genom saker vi själva hade inom gruppen. I linje med att låta berättelsen färgas av vår egen nära vardag.

Under andra halvan av februari fick vi tillgång till att repetera i scenrummet Kilen. Det kom att forma företsällningens dynamik. Vi upptäckte nya möjligheter i att låta musikens uttryck speglas i rumsliga riktningar - närheten till publiken och gav spelenergi som möjliggjorde även mycket små uttryck. Positivt konstaterande att vi befann oss långt ifrån hur man annars är van att behöva gestalta musikteater/musikal.

Samarbetet med Kilens scenpersonal gav också dimensioner. Tack vare att vi fick repetera på Kilen 2-3 veckor innan premiär hann vi lära känna deras stab och låta deras erfarenheter och kreativa temperament bidra. Lyckosamt beslutat i mötet mellan den fria gruppens dynamik och den etablerade institutionens arbetsrutiner.

18 mars var det premiär för "Gift dig med mig lite". 9 föreställningar spelades till och med 2 april. Genrepet fotograferades och sista föreställningen filmades så att vi har fullgod dokumentation av hela det konstnärliga resultatet. För lärdomar och ev framtida uppsättning.

I all exponering av projektet - affisch programblad och utskick har framgått att det genomförts med stöd av Konstnärsnämnden. (Se t.ex. bifogad PROGRAMBLADs-pdf.)

Efter 3 april avvecklade vi föreställningen och magasinerade, dekor, rekvisita och kostym.

24 april hade vi ett utvärderingsmöte där större delen av gruppen kunde närvara.

Vi diskuterade möjligheter att spela vår föreställning framgent. Vi utvärderade erfarenheter - där allas input ånyo bildade en intressant heltäckande bild med upptäckter och lärdomar.

RESULTAT

Föreställningen gavs 9 gånger inom 18/3-2/4.

Kilens salong har 85 platser.

Vår totala publiksiffra: 527

Genomsnitt 59 pers/föreställning = ca 70% beläggning

Vi fick gott mottagande av såväl publik som kritik. (Se exempel - bifogad recension ur SvD.)

Vi försökte i möjligaste mån fånga upp reaktioner från publiken. Såväl branschkollegor som 'vanlig' publik. Gemensamt för reaktionerna var att publiken uppskattade föreställningens närhet, dess minimalistiska uttryck i kontrast mot de sekvenser där vi lät det mer klassiska musikaluttrycket gestalta rollernas drömvärld.

Många kommenterade: "jag visste inte att musikal kunde vara som talteater" - att texten och skådspeleriet kunde "betyda lika mycket som i en pjäs". Publiken uppskattade och fascinerades av materialet. En typ av musikteater som många inte kände till.

Vi nådde gott i mål med visionen att kombinera ett för musikal ovanligt arbetsmodus med komplex musikteater utan att tappa fotfäste vardagen - det Här och Nu vi ville gestalta. Publiken uttryckte förtjusning över att scenrummet såg så vardagsbetonat ut - igenkänning - "trots att det var musikal". Folk noterade med viss förvåning att musikalgenren sällan visar den vardag vi lever i. Fördomar om ytlig eller gammaldags musikal kom på skam.

Många uttryckte glädje över att få en substansiell text till musikupplevelsen.

Vi visade att musikal även i svensk spelkontext kan beröra genom annat tilltal än show eller amerikanism.

Föreställningen sågs av producenter från bl.a. Riksteatern, Malmö Opera, Parkteatern och Soppsteatern (Stockholms Stadsteater) och Smålands Musik & Teater. Vi arbetar aktivt med att följa upp detta i hopp om att nytt framförande av "Gift dig med mig lite" kan bli aktuellt framöver.

Gift dig med mig lite

Övertygande uppdatering av Sondheims strukna

Sara Jangfeldt och Niklas Riesbeck är två superskickliga musikalartister med fina röster. Nu ger de nytt liv åt sånger som Stephen Sondheim strök ur sina musikalerna.

Sara Jangfeldt och Niklas Riesbeck. Foto: Juliana Wiklund

Gift dig med mig lite

Genre: Musikal

Regi: och översättning: Erik Fägerborn

Medverkande: Sara Jangfeldt, Niklas Riesbeck. Pianist: Carina E Nilsson.

Var: Kulturhuset Stadsteatern, Fri scen

Musik och sångtexter: Stephen Sondheim. Scenografi och kostym Tor Cederman. Ljus: Johan Bjellsäter.

Koreografi: Malin Stenholm.

Längst in i Kulturhusets inre ligger Kilen, en liten teaterlokal off-Drottninggatan, som ger precis rätt New York-känsla åt detta stycke. "Gift dig med mig lite" är ett montage av en rad Stephen Sondheim-sånger, varav de flesta har strukits från någon av hans musikalerna. Här har de fått nytt liv och bildar en berättelse om ensamhet och längtan efter kärlek, helt utan talad dialog.

Sara Jangfeldt och Niklas Riesbeck spelar det unga paret som inte är något par. De bor grannar i ett vanligt hyreshus men har (ännu) inte någon kontakt. Den ena lägenheten är den andras spegelbild, och de blir själva en sorts speglingar av varandra, där de lever i förhöjd vardaglighet, iklädda mjukisbyxor och raggsockor. Stadens ljud hörs utanför de regnvåta fönstren. Det ser mysigt ut, men riktigt nöjd är ingen av dem. Singellivet har sina ups and downs.

Hon bläddrar förstrött i en veckotidning, tar fram en tv-fjärrkontroll, stirrar uttryckslost på publiken. Han gör några armhävningar och borstar tänderna medan han sjunger. Ensamhet och absolut närvaro.

Den smart sammanställda musikalen sattes första gången upp 1980: det amerikanska originalet heter "Marry me a little", liksom en av sångerna. Denna version har infört en och annan uppdatering till 2010-talet. Mobilen blir ett redskap för selfiekulturens behov av självbespeglning, ytterligare en medspelare där potentiella partners kan svajpas fram och svajpas bort. I ekivoka "Can that boy foxtrot" har originalets "grocery clerk" blivit en mer modern it-nörd.

Olika uttryck för ensamhet bildar en ny samstämmighet. Hela föreställningen består av en rad monologer som utan skarvar ofta går över i duetter. Allt detta görs med ett stort mått charm och övertygande koncentration. Sara Jangfeldt och Niklas Riesbeck är två superskickliga musikalartister med fina röster, som här håller igen på uttrycken och låter de allra svagaste skiftningar gå fram. Som projektioner personifierar bägge den andres dröm. Vid flygeln lägger Carina E Nilsson en säker rytmisk och musikalisk grund. Erik Fägerborn har regisserat med stor tonsäkerhet och gjort den eleganta översättningen, som fiffigt får med det mesta av Sondheims djupa och sofistikerade originalitet, där rimmen är lika viktiga för helheten som tonerna.

Bo Löfvendahl

+ Följ skribent

ERFARENHETER

Det konstnärliga resultatet påverkades starkt av att vi fick klartecken att spela på Fri Scen / Kilen, den goda tillgången till repetition på plats. Ca 3 veckor innan premiären.

Erfarenheten i detta kan verka uppenbar - men inte alltid självklar inom musikteater/musikal. Musikalens form bygger ofta på eskapism och inte sällan stora ('showiga') scenografiska världar. Här kunde vi låta ett publiknära teaterrum bidra till att förtäta berättandet. Ett mer realistiskt förhållningssätt.

Vi visade både i process och resultat att tillsynes vardagsnära, triviala händelser kan utgöra berättande även för musikteater.

Vi kunde genom detta projekt utforska naturalism, lågmäldhet och spelstil som annars sällan tillåts inom musikalens form.

Vi kunde genom detta verks utformning basera berättandes på egna erfarenheter, vår egen vardag - något som också publiken tog till sig med glädje.

Vi lyckades göra musikTeater som inte upplevdes "amerikansk" eller eskapistisk. Samtidigt som vi för publiken och bransch kunde presentera ett i Sverige ospelat material av musikalmästaren Stephen Sondheim.

Vi skapade en fördjupad process där textens substans och analys gavs stor fokus parallellt med musikens uttryck. Vi drog erfarenheter genom detta - hur talteaterprocess går att applicera inom musikteater.

Erfarenheter drogs också genom processen där alla var delaktiga i utformningen av berättandet utan hierarisk struktur. Vi skapade ett modus för att fånga upp och och sammanfoga allas idéer. Först via diskussion och moodboards, sedan i rumslig utformning och berättarstil. I samklang med materialet - partitur och text. Vi tar oss med detta i framtida skapande och för våra erfarenheter vidare i forum för branschmöten.

EKONOMISK REDOVISNING

Då jag inte har företag betalades KNs bidrag ut som lön till mig.

Netto 55.927 kr efter skatt.

Jag avrundade summan uppåt (med egna medel) till 57.000 och fördes in denna i projektet.

Projektets ekonomi sköttes sedan genom föreningen Quilt - huvudman Staffan Berg.

Konstnärsnämndens bidrag täckte kostnader för få rättigheter till verket, hyra av notmaterial, inköp av scenografi och kostym, affisch och programtillverkning, dokumentation och viss PR. Bidraget från Barbro Osher Foundation kom mycket sent i processen. Det möjliggjorde viss ytterligare PR, och blev garant för oförutsedda kostnader samt grund till symbolisk arvodering av alla medverkande.

Intäkter

Bidrag Konstnärsnämnden (105.000)	57.000
Bidrag Barbro Osher Foundation	65.408
Biljettintäkter (biljettpris 165 kr)	86.955

	209.363

UtgifterProduktion

Rättigheter för verket	13.730
Marknadsföring, program, affisch, annonser	12.953
Scenografimaterial, kostym, mask, ljus teknik	20.298
Dokumentation, foto/video/ administration m.m.	13.876
Del av biljettintäkter (50%) till Fri Scen	43.478

	104.335

Arvoden

Summan fördelades så att alla 10 deltagare i projektet fick fakturera ca 10.500 kr inkl. moms.	105.028

	209.363